

Stanovisko Svaz průmyslu a dopravy k výpočtům scénářů ČEPS pro rok 2038 pro Uhelnou komisi

Svaz průmyslu a dopravy (SP ČR) děkuje za předložený podkladový materiál ČEPS, který byl zaslán předsedům Uhelné komise a vedoucím pracovních skupin. SP ČR si je vědom, že energetická politika směřuje k energetickému mixu založenému v roce 2050 na kombinaci jaderných zdrojů, obnovitelných zdrojů a plynových zdrojů využívajících obnovitelné a dekarbonizované plyny. Česká republika přijala závazek v oblasti ochrany klimatu a připravuje se na postupnou dekarbonizaci energetického sektoru. SP ČR předložený materiál vnímá jako podklad pro diskusi o možnosti ukončení využívání uhlí v roce 2038. Pro kvalifikované rozhodnutí o stanovení termínu a trajektorie útlumu uhlí na půdě Uhelné komise by kromě předloženého výpočtu pro „bezuhelný“ rok 2038 měly být provedeny obdobné výpočty také pro rok 2040 a 2045 se zahrnutím požadavků a dopočtů, které uvádíme níže.

Děkujeme za doplnění požadavků SP ČR, aby model uvažoval se záložním výkonem na podpůrné služby a respektoval parametry bezpečnosti dodávek definované v SEK. Plnění parametru výkonové přiměřenosti není v materiálu přímo uvedeno, předpokládáme však, že model s parametrem pracuje a předložené scénáře jej splňují. Prosíme o potvrzení, že je naše domněnka správná.

Jak jsme již v březnu uvedli v požadavcích pro pracovní skupinu č.1, požadujeme pracovat s referenčním scénářem, který respektuje plány provozovatelů zdrojů dle dotazníkového šetření a trajektorii OZE dle Vnitrostátního plánu. V referenčním scénáři nebude modelována jiná útlumová křivka, než ta sestavená z dotazníkového šetření, ve které nebude zasahováno do plánů konkrétních provozovatelů zdrojů. Všechny scénáře v jednotlivých variantách pro bezuhelný rok 2038, ale také 2040 a 2045 musí být s tímto referenčním scénářem porovnány z hlediska emisí a celkových nákladů systému. Pouze takto provedeným srovnáním lze kvalifikovaně vybrat variantu, která naplní závazky státu a nezatíží průmysl ani obyvatelstvo nepřiměřeně vysokou cenou za elektřinu a teplo. Upozorňujeme, že Německo, které se přihlásilo k r. 2038, na splnění takového cíle aktuálně vyčlenilo 50 mld. €.

Scénář nazvaný jako „Koncepční“ považujeme za matoucí a požadujeme ho přejmenovat, neboť dříve prezentovaný stejnojmenný scénář obsahoval útlum uhlí pouze podle plánu provozovatelů zdrojů. V souladu s předchozím stanoviskem SP ČR požadujeme potvrzení, že nebude modelován žádný scénář, který by uvažoval s počátkem útlumu uhlí před rokem 2030.

Upozorňujeme, že progresivní a zejména ambiciózní scénář uvažuje s rozvojem OZE a akumulace do roku 2038 vysoce nad rámec schváleného Vnitrostátního plánu. Takový rozvoj není podepřen politickými předpoklady a nejsou k němu vyčleněny finanční prostředky. Předložený materiál počítá s náklady pouze části energetického systému a předložené výsledky nákladů scénářů tak jsou nepřesné. Požadujeme proto vyčíslit náklady nejen pro plynové elektrárny, fotovoltaické elektrárny a bateriovou akumulaci, ale komplexně pro celý energetický systém, tedy včetně exportu přebytků OZE, nákladů na připojení OZE do sítě a dalších vyvolaných nákladů a nákladů transformace teplárenství. Výsledkem by mělo být mimo jiné posouzení dopadů do cen elektřiny a tepla pro koncové zákazníky a potřeba zapojení veřejných prostředků

(fondy EU, Modernizační fond, provozní podpora atd.). Doporučujeme zvážit dopočet plné roční disponibility zdrojů nad rámec jejich ekonomického nasazení v ENTSO modelu pro všechny scénáře tak, aby byla vidět úroveň výkonové a energetické dostatečnosti ČR včetně využití akumulace. Teprve po vyčíslení všech nákladů lze rozhodnout o ekonomické reálnosti předložených scénářů. Současné propočty ČEPS zatím ukazují spíše na neefektivitu vynaložených prostředků v případě realizace progresivního scénáře, protože dodatečná úspora 0,8 mil. t. CO₂/r znamená investici 43 mld. Kč. Propočty ČEPS u ambiciózního scénáře ukazují na ještě vyšší neefektivitu.

Materiál jako jeden z předpokladů uvádí respektování přechodu teplárenství na nízkoemisní zdroje do roku 2030 dle plánu MPO. Plán transformace teplárenství na nízkoemisní zdroje však ještě není dokončen. V aktuální podobě předpokládá, že první část transformace menších teplárenských zdrojů bude probíhat do roku 2025, převážná část tepláren přejde z uhlí v letech 2025 až 2030 a menší část tepláren bude spalovat uhlí ještě do roku 2035. Oblast teplárenství proto v modelu požadujeme aktualizovat. Současně žádáme o samostatný komplexní materiál věnovaný transformaci teplárenství.

Požadujeme do materiálu ke scénářům uvést výčet podmínek nutných pro realizaci scénáře a uvést rizika, která by vedla k odchýlení se od trajektorie scénáře.